

کد اختصاصی همایش
۹۷۱۸۱-۲۱-۳

رایج‌بازار

دانشگاه تهران

فان‌بازار

دانشگاه تهران

دانشگاه تهران

The 2nd International Conference on
Medicinal Plants, Organic Farming,
Natural and medicinal materials

دومین کنفرانس بین‌المللی

گیاهان دارویی، کشاورزی ارگانیک

مواد طبیعی و دارویی

۲۲ اسفند ماه ۱۳۹۷ - مشهد مقدس

اثر تیمار گلايسين بتائين و پلی آمین بر روی رنگیزه‌های فتوسنتزی و برخی صفات گیاه دارویی گل مغربی (*Oenothera biennis* L.) تحت تنش کم آبی

سمیه قربان‌زاده^۱ - دکتر عزیزاله خیری^{۲*} - دکتر محسن ثانی‌خانی^۳ - دکتر مسعود ارغوانی^۴

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد، گروه باغبانی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه زنجان، زنجان

۲- استادیار گروه باغبانی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه زنجان، زنجان

۳- استادیار گروه باغبانی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه زنجان، زنجان

۴- استادیار گروه باغبانی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه زنجان، زنجان

چکیده

گل مغربی به عنوان یک گیاه دارویی مهم و کاربردی در صنایع مختلف از جمله صنایع دارویی، غذایی، آرایشی و بهداشتی شناخته شده است. این تحقیق جهت بررسی کاربرد سطوح مختلف پوتریسین و گلايسين بتائين بر روی برخی ویژگی‌های ظاهری و فیزیولوژیکی گیاه گل مغربی تحت تنش کم آبی است که به صورت کرت‌های خرد شده در قالب طرح بلوک‌های کامل تصادفی با سه تکرار در مزرعه تحقیقاتی دانشگاه زنجان در سال ۹۶ انجام شد. تیمارهای آزمایش شامل تنش کم آبی، به عنوان فاکتور اصلی در سه سطح (۱۰۰) (شاهد)، ۷۵ و ۵۰٪ ظرفیت زراعی) و تیمار محلول‌پاشی در پنج سطح به ترتیب بدون محلول‌پاشی (شاهد)، محلول‌پاشی پوتریسین (۳ و ۶ میلی‌مولار) و گلايسين بتائين (۵۰ و ۱۰۰ میلی‌مولار) به عنوان فاکتور فرعی انتخاب شد. با توجه به نتایج، تنش کم آبی موجب کاهش کلروفیل a، کلروفیل b، کلروفیل کل، تعداد کپسول ساقه اصلی، تعداد کپسول ساقه‌های فرعی و تعداد کپسول کل بوته در سطح معنی‌داری یک درصد شده است. اثر تیمار محلول‌پاشی بر روی تمام صفات معنی‌دار بوده است. بیشترین مقدار کلروفیل a و تعداد کپسول ساقه اصلی در محلول‌پاشی گلايسين بتائين به دست آمد و بالاترین مقدار کلروفیل کل، کلروفیل b، تعداد کپسول کل بوته و تعداد کپسول ساقه‌های فرعی در مصرف خارجی پوتریسین حاصل شد. اثر متقابل تیمار آبیاری و محلول‌پاشی بر روی تمام صفات به جز کلروفیل b معنی‌دار بوده است. نتایج حاصل نشان می‌دهد که کاربرد خارجی پوتریسین و گلايسين بتائين در بهبود شرایط تنش کم آبی موثر بوده است.

واژگان کلیدی: گل مغربی، پوتریسین، گلايسين بتائين، تنش کم آبی